

Yc

2271

(VI, 23. 6)

2.498.

Handwritten text in a Gothic script, likely a marginal note or part of a list, running vertically along the right edge of the page.

Carmina gratulatoria

A D

ILLUSTRISSI-
MUM CELSIS-
SIMUMQUE PRINCIPEM AC
DOMINUM, D. IOHANNEM CASIMI-
RUM, DUCEM SAXONIÆ, LANDGRA-
vium Thuringiæ, Marchionem Misniæ, &c.
Principem optimum, & lauda-
tissimum,

MVNIFICENTISSIMUM
FVNDATOREM ILLVSTRIS GYMNA-
sii Casimiriani Saxonici, quod est Co-
burgi feliciter apertum III. Iulij Iuliani, hoc anno
M. DCV.

Submissæ gratulationis,
Debitæ gratitudinis,
Humilimæq; subjectionis ergo
scripta.

C O B V R G I

Typis Ducalibus, per Iustum Hauck impressa.

I.

V O T V M

ELIÆ FRIDERICI
VOLKENANT, U. J. D.
ORDINARII ET CONSIL-
arii Saxo-Coburg-Isiaci.

*Allor, an ex imo voveas, DVX inclyte,
corde;
Quod precor huic Cathedra, JAN-
CASIMIRE, nova.*

*Religio sit vera DEI, sit pura LVTHERI;
Improbis, hanc aliâ qui temerabit, erit!
Sit Jesuita suus; Scioli sapiant sibi: cautâ
Pulpita nostra DEVM simplicitate colant!
Futile nil tractent Doctores: utile concors
Semper det studium; mutuus ornet amor!
Moribus antiquis tenera præundo Juventa,
Res, faciant, nostra stet vigeatq; Scholæ.*

Προσφώ-

*AD PRINCIPEM SVVM
CLEMENTISSIMUM.*

Sanguine Ieffeo Rex & celeberrimus armis,
Ædificare Deo gestit sacra templa domumq̄,
Marmoreis nixam fulcris, auroq̄; superbam:
Sed terrestre nihil placuit; renuitq̄; supremus
Rex habitare domum. Tandem Salomone premente
Imperio populum, Solymis de sede profunda
Surgit opus, finemq̄; capit. Fabricator olympi
Excitat hunc, ditatq̄; animis, formare figuram
Sensibus internis, simul & dare jura Magistris,
Quo res quæq; loco, quôq; ordine rite locanda.

Ecquis & hîc dubitet, patriæ Pater, optime **PRINCIPS**,
Divinos sensisse animum sub pectore motus,
Teq̄; ardore sacri cultus & amore Novenæ
Turbæ, Gymnasium struxisse hac urbe Coburgo?
Quam pulchrum! Accurrit peregrinis civis ab oris,
Et læto intuitu fruitur, meritisq̄; **PATRONUM**
Laudibus extollit: magis hoc, si in limine causam
Pèrspiceret molis, faceret. Non atria defunt,
Dux **CASIMIRE**, ac usq; novos expendere sumptus
Te juvat, & curis crebris turbare quietem:
Attamen & sacros redivis temerare profanis
Vfibus haud fas est. Pofcit Themis alma suum jus,
Pieridesq; suum Musæ, quæ in littore **IANI**
Antè salutabant solito pro more Sorores.

Quod petit illa, tenet: jam præfidet ecce **Dicastes**
Saxo Coburgiæ Synedrils, certisq; per annum
Expendit vicibus causas, & lance fideli

Litigijs finem facit. Haud minor atq; SCABINOS
Laus manet: indoctis pariter, pariterq; peritis
Suppeditant responsa viris: neq; IURIS & ÆQUI
Fama minor, quam Sulpitio vivente, superstes.

Sed tuus omnis HONOS, PRINCEPS: te ritè vocante
Hac Themis urbe Lares posuit: te ritè vocante
Approperant, DIVÛM cœtu comitante, Sorores
Aoniæ, templumq; petunt, frondesq; tenentes
Hospitio augusto gaudent succedere. Sic &
Quod petière, tenent Musæ, neq; limine tantum
Magnifico exultant: notum est, quam dotibus amplis
Sint auctæ & vigeant! Census sine fine quotannis
Solvitur, alma Ceres solitum & genus urbe ciborum
Cottidiè mensas onerant: sunt digna Magistris
Præmia: sunt fixæ leges, & jura Sophorum,
Quæis chorus adstrictus juvenum: quæ forma docendi
Ne gelidos fontes (quos divina arte Lutherus
Monstravit) fœtor gravis, aut impurior unda
Inquinet: eloquij Latij vitietvè nitorem
Barbaries prisce seclis: quæ forma docendi
Discendiq; simul, vagane momenta dierum,
Ætatisq; vigor pereat sine fœnore certo.

Hoc opus hic labor est, Equitum quem nobilis ordo
Prædicat ore pio, quem jactat Civis in urbe:
Quem Corydon simplex! Et quî sacra Numina temnant
Hoc decus eximium, pariter cum paupere cœtu
Ipsa quod acceptant, & pollicitantur abundè
Compensare bonis? Novit FUNDATOR, id ipsum
Præmeditans, & nobile opus majoribus ausis
Aggreditur, sentitq; manu auxiliante IEHOVA
Cedere, & ad lætum finem properare labores.
At nunc perfectis rebus, quæ digna rependi

Gratia

Gratia pro meritis poterit, celsissime PRINCEPS?
Fidum te patriæ PATREM, Musisq; PATRONUM
Plus satis ostendis, minor est nec adorea laude
Majorum, quibus ardor erat sincera tueri
Dogmata Marte truci: nunc major ab arte Sophorum
Vis metuenda pijs: neq; Marte, sed arte Scholarum
Infringi reprimiq; potest. O cura paterna
Quid non sollicita librâsti lance futurum?
Retribuat DEUS omne tibi cum fœnore triplo,
Chare PATER patriæ: faciat quoq; prole frequente
Telætum tandem PATREM: pia pectora FRATRUM
Conjungat nexu stabili: moderetur habenas
Ipse gubernaculi, pacemq; in finibus ipse
Conseruet nostris, & te, cum CONIUGE dulci
Labentis mundi faciat superare senectam.

Hoc precor extremum, precor & dum sidera cerno.
Ut vigeant nova tecta Scholæ, simul atq; Magistri
Discipuliq; Coburgenses, sine murmure latis
Legibus obsequium præstent, & pectore grato,
Quod dedit atq; dabit celsi pia dextra PATRONI,
Accipiant. Sic justus honoste IOVA manebit,
Et quoq; te, illustris PRINCEPS: sic jugiter artes,
Virtutisq; decus jucundo flore vigebit.

Debita gratitudinis, & boni ominis ergò
F.

Celsitudinis ipsius Consili-
arius I.

Johannes Bechstetus D.

P A R Æ N E S I S

Ad Studiosam iuventutem.

H Vc ò cara veni, veni iuventa
 Felix ingenio politiori
 Pollens ingenio capaciore,
 Dulcis cura Ducis, Deoq; grata.
 Huc ò ferte pedem, quot estis, omnes,
 Doctrinæ cupidi salubrioris:
 Et vos progenies Iovis Camcenæ,
 Quæ ludos colitis remotiores,
 Nec non Castalides adeste Musæ,
 Atq; harum Charites decus Sorores:
En Dux IAN CASIMIRUS ille primus
 Inter SAXONIÆ Duces, ob annos:
 Dux fortis, sapiens, pius, benignus,
 Gratas constituens in urbe, sedes,
 Nobis auspicio dedit secundo.
 In factò stat opus, vel inter omnes
 Moles structa Scholas, & arte splendens,
 Hic artis genus omne prælegetur,
 Quæ vitæ poterunt levare cursum,
 Describent alij situs polorum:
 Tractabunt alij Periclis artem:
 Nec deërent Maro, nec Naso Poëtæ:
 In primis ibi vox sacrata Verbi,
 Linguarumq; decus trium sonabit:
 His & junget opem Themis fidelem,
Ac primas, Physicus docebit, artes:
 Pro tantis meritis precando Christum:

Huic

Huic ut pax operi sit alma semper:
Qui primum & lapidem locavit, ipse
Dux famam, sobolem, decus perenne,
Cum Fratre, in Pylios reportet annos;

Quam

Humilima subjectionis ergo

F. Stephanus Schelhase D.

IV.

ENCOMIUM ANAGRAM-
MATICUM SIMUL ET GRATV-
latorium inaugurationis illustris Gymnasij Co-
burgici, hoc anno M. DCV. V. Non. Julij

solemniter peracta,

IOANNES CASIMIRVS, DVX SAXONIAE,
LANDTGRAVIUS THVRINGIAE,
MARCHIO ITEM
MYSNIAE.

IN TETRASTICHO ANAGRAMMATICO, GRA-
TVLATORIO ET VOTIVO.

*Elisa particula Item in posteriori Disticho, & litera T. aliàs su-
perflua in dictione Landgravij:*

G YMNASIVM LAVDATE EREXIT,
XÆNIA DANS SVIS:
ARRHA NOVI SIGNI HOC VNICA;
AMORIS ITEM,

HIC

HIC ANNIS SENII MVNDO SIT SAL-
VVS, IO, AXI:
E GRATA RE MAGNVM, ANXII IO.
ARRHA, DECVS.

Humilima subjectionis ergò oblatum

à Iohanne Adamo Trummerero
Bambergensi I. V. D.

V.

*Ad Illustrissimos Principes ac
Dominos:*

DN. JOHANNEM CASI-
MIRVM, & Dn. IOH: ERNESTVM,
Saxoniae Duces, &c.

Dominos suos clementissimos.

S Vnt pueri & juvenes divinae tela pharetrae,
Quae DEUS arbitrio promit agitq; suo.
Sunt quos ille Scholis: quos sacris destinat aris:
Sunt quos imperij sceptrum tenere jubet:
Deniq; muneribus varijs distinguimur omnes:
Adq; suum quemvis dirigit ille scopum.

Et tamen ante SCHOLIS tela haec, dum flexilis aetas,
Artifici tradit perpolianda manu.

HAS quicunq; struunt, augentq;, ornantq;, fovantq;,
Rem faciunt, qua non gratior ulla Deo:

Qua

Qua non utilior templis, sceptrisq; potentum:
Et qua tota hominum vita carere nequit:
Rem faciunt dignam toto celebratier orbe:
Rem dignam à sera posteritate cani.

MACTI ergo **H**EROES: fortissima pectora, bini,
O Patres patriæ, Saxonixq; **D**ECUS:
Dum Schola munificè **C**OBURGI structa vigebit,
Perpetua vester fronde virebit honos.
Regnet in hac pietas; virtus, doctrinaq; regnet:
Regnabit vestrum perpes in orbe decus.

Cum debita animi subiectione scripsit

Zacharias Brendel Phil. & Med. D.

& in Salana Prof. P.

VI.

Gymnasia excultis dum condis splendida Musis:
Municâ doctos & pietate foves:
Patris, avi, proavi, patrui vestigia magni,
Et tritavi sequeris **I**ANCASIMIRE pia.
Macte animi hac virtute tui, Celsissime Princeps:
Et Pylij supera secula longa senis.

Elias Reusnerus L.

VII.

Adificare domos, ac celsis montibus altas
Ponere queis curæ est arces; & cingere muris
Urbes; hos passim cives mirantur, & ore
Dilaudant pleno: Labor hic nam commoda vitæ

b

Multa

Multa affert hominum; Sedes decoratq; paternas:
 Sed tibi quos plausus, quas laudes IAN CASIMIRE,
 Saxonidos, tribuent homines, Dux inclyte terræ:
 Dum nova Coburgi moliris splendida Musis
 Tempa; viros precio conducens undiq; doctos;
 Literulas pura ut cum religione propagent
 Castas; quæ verè scatebræ sunt fonsq; bonorum
 Et sacer, & dulcis; quo non fœcundior ullus.
 Digna feras pietate tua Dux præmia Magne
 Magna: tibiq; Deus concedat Nestoris annos;
 Et tecum fervet florentes sanguine junctos
 Heroas; pia qui faciunt hæc oia nobis,
 Oia quîs fruimur sub vite atq; arbore nostra:
 Vivite felices, concordēs vivite longum;
 Et, quod jam facitis, Musas, artesq; fovete
 Ingenuas; semperq; pios defendite cœtus;
 Gloria sic ingens, sic præmia digna manebunt
 Vos; vestrosq; DEUS conatus esse saluti
 Civibus ac Patriæ, clemens placidusq; jubebit.

*Iohannes Zolner M. Prof. Pub.
 Acad. Ienensis.*

VIII.

DI CASIMIRE tibi, cælo gratissime Princeps,
 Dent, quæcunq; voves, & munera digna rependant,
 Tantis pro meritis, & tam præstantibus ausis:
 Quòd grato teneras hac tempestate Camænas
 Excipis hospitio, magniq; perennia felix
 Fundamenta locas, & tecla superba Lycei,
 Doctrinaq; foves avidam, pascisq; juventam.

Hos

Hoc opus, hic labor est, per tot discrimina rerum,
Per duros aditus, per inhospita saxa, per ignes
Carpere laudis iter. Non te violentia fati,
Non miseranda Patris fortuna, nec aspera magni
Conditio labefecit Avi: non orba Iuventus
Tam varijs exposita malis: non rara supellex
Navifrago disjecta mari: non aris & auri
Pondus, & infecti pariter factiq; talenta,
Debita quæ tacitis poscunt simul ocia Musis.
Non te Sardoo postica calumnia risu,
Et vanis operosa jocis, mitissime Princeps
Perculit, & cæpti revocans à tramite flexit
Consilij: Sed tu contrà fidenter eundo,
Fortunamq; premens animo documenta dedisti:
Quòd Pietas oppressa malis, velut ardua sursum
Palma comas pandat: cæcis & operta malorum
Luceat in tenebris Virtus: quòd, corporis instar,
Mens generosa queat nullis, quæcunq; parentur
Vincula, constringi laqueis: quin exit in altum
Libera, nec vano magnum per inane volatu
Ad Superos molitur iter, miserosq; tumultus
Et stolidas hominum despeçtat ab æthere curas.

Nunc igitur nova stare novi delubra Lycei
Cernimus, è solido delubra recentia Saxo
Conditæ, quæ nunquam, nisi de pontana vetustas
Exedet, & longi sub jus quoq; miserit ævi.
Iam vicinus ager, letisq; dicata Camænis
Rura novis gaudent: sed fertiliora Colonis
Gaudent, & Lybicus sua messibus horrea rumpunt.
Iam populosa suos, & Martis, & artis alumna,
Francia submittit natos: jam convolat omni
E regione sequax pubes, quam proxima nutrit

Dives agri, glastig, ferax, dulcisq, Lyai
Tyrigetum tellus: quam terra Varisca, paternis
Saltibus eductam, sacri juga florida montis
Ascensu superare iubet, Sophiaq, potentes
Ferre gradus quicumq, labor subeundus ad arces:
Quam Meliboe tuis e vallibus aspera fundit
Hassia: quam Rhenus, quam turbidus educat Ister,
Aut Lycus, aut Athesis, regioq, frequentior olim
Tauriscis habitata Viris, nunc orba suorum
Scilicet exilio. Sed non opus, omnia versu
Ut loca commemorem. Iam pulpita laeta docentum
Voce sonant, & sacra Dei responsa volutant.
Iam dubios mystes laqueos utriusq, retexi
Iuris, & ambiguas certo secat ordine lites
Iam reserata patent Sophia penetrabilia: cuius
Antepedes Logica resident, ita convenit artes.
Leviam Musa tenet, qua mentis acumine largas
Natura rimatur opes, quas sidera Caeli,
Quas mare, quas tellus, ignisq, supernus, & aer
Exhibet. Ad dextram solio consedit eburno,
Illa gubernatrix vite, morumq, Magistra,
Qua turpi licitum caute secludit honestum;
Tum privasq, domos, & publica munera curans,
Qua ratione queas traducere molliter ævum,
In Portumq, tuam monstrat subducere cymbam.
Fervet opus, resonantq, sacris concentibus aure.
Iam metit egregios horum devota laborum,
Inq, Dei cumulat laudes, Ecclesia fructus:
Iam firmata novis Respublica dives alumnis,
Ut Pelagi rupes immota resistit, & omnes
Æquoris assultus, circumlaurantibus undis,
Mole sua frangens dubias elidit arenas.

Iam

Iam Coburga suo propè sidera vertice pulsat,
Et bona quæ largi dedit indulgentia Cæli
Mente putat tacita secum, gratisq; subinde
Computat articulis. Deus hanc magis omnibus urbem
Ipse fovet præsens, colit ipse, sibiq; calentes
Hic struit ipse focos, sacrumq; resuscitat ignem.
Hic gravis aula Ducis Patriæ moderatur habenas,
Et resides placidâ civis in pace gubernat.
Hic altâ sita rupe, cavis circumdata fossis
Arx jacet, & muris, valloq; suisq; minatur
Turribus in cælum, pavidosq; viriliter hostes
His procul à terris arcet flammisq; coruscans
Tela Iovis, magniq; sonos imitatur olympi.
Terra tremit, sylvaq; tonant, vallesq; resultant:
Agricolæ humilis sternit pavor, inq; gemiscunt
Matres, & teneros pressant ad pectora natos.
Hic quoq; Iuridici novus, & sacer ordo Senatus
Iura dat, & populis quid fasq; nefasq; benignis
Responsis aperit: qualis fuit inclyta quondam
Curia Cecropijs, ubi Martis vicus Athenis.
Hic nova laurigeris educata palatia Musis,
Perpetuò mulcent aures, & pectora cantu,
Assiduasq; Deo laudes & carmina dicunt.
Hic gelidi roris globuli de vertice Phæbi
Manant & teneras levis humor inebriat herbas.
Hic Aganippææ novus exilit impetus undæ,
Et terræ patulas Germanidos irrigat oras.
O nimium felix Coburga, quaterq; beata,
Si tua cognôris bona, si bene noveris uti.
O te felicem Patriæ Pater, Optime Princeps,
Ensifero generatus avo, longoq; potentum,
Si genus enumerem, deducîus ab ordine Regum,

Te Duce, te magno feliciter auspice tantum
Cæpit opus, serosq; manens super usq; nepotes
Virtutem laudesq; tuas, & nomina totum,
Quà Sol exoritur, quà mergitur æquoris unda,
Quà Pietas, & sacra fides, diffundet in orbem.

DI faciant multos CASIMIRE quietus in annos
Vt terras moderè tuas, patrioq; gubernes
Imperio, legesq; sacras tueare malorum,
Quas meruère sibi pænis, & honore bonorum,
Vt facias blandis, ceu jam facis, ocia Musis,
Doctorumq; trahas tecum laudanda virorum
Agmina: quo non est comitatus honestior ullus.
Vt Pietas, & cana fides, & vivida virtus
Liberaper totam ponant vestigia terram
Et Patriam largo ditet bona copia cornu.
Deniq; ne desit Patria qui ludat in aula
Parvulus, & blandè Matremq; Patremq; salutet,
Succedatq; bonis bonus ipse Parentibus heres.

V Wolfgangus Heider M. Log. & Eth. P. P.
in inçlyta Acad. Ienenfi, debitæ subjectionis ergò fecit.

IX.

PARODIA HORATIANA
ex lib. 4. Carm. Oda XIV.

Q Væ cura Patrum, quæve virum fides
Plenis honorum muneribus, tuam
Mentemq; virtutesq; in ævum
Per memores, CASIMIRE fastos
Æternæ

Æternet? ô quâ Phœbus ad inclytas
Transcurrit oras, optime Principum,
    Qui patriâ fessæ Camœnæ,
    Et Charites didicêre nuper
Quid mente posses. Numine nam tuo
Nuper COBURGUM magna palatia
    Extructa Musis vidit auras
    Surgere per medias, minasq;
Mirata pubes, viribus hinc suis
Codros bilingues, implacidum genus,
    Moplosq; crudos impolitæ
    Disjicietq; animos juventæ.
Speantur in certamine Musico
Devota Musis pectora liberis
    Sumptu tuo, finguntq; rivum
    Propter aquæ salientis hymnos.
Sic perge Princeps sicq; tuos fove
Atq; irruentes protere Cerberos,
    Magnis fatigant qui ruinis
    Sollicitas studijs Camœnas:
Vt Sala rupto volvitur aggere,
Cum crescit undis ex pluvialibus,
    Et sævit, horrendamq; cultis,
    Diluvium minitatur agris:
Sic doctiorum Marulus agmina
Invisa vasto proruit impetu,
    Primosq; & extremos metendo
    Ridet, inops sine laude mentis.
Tu copias, tu consilium, & tuos
Præbes favores. En tibi quo die
Doctis, salus cœlo profecta
    Magnificè patefecit aulam,

Fortuna

Fortuna cœptis prospera dexteris
 Vltrò secundos reddidit exitus
 Laudemq; & optatum paterno
 Imperio decus arrogavit.
 Te Phœbus, & qui doctior uspiam
 Floret chorus, te cum Themide & Fides
 Mirantur. O tutela præsens
 Imperij, Charitumq;, Phœbiq;.
 MAIUS BONORUM VIX DECUS EST DUCUM,
 QUAM DOCTIORI PRÆMIA PONERE,
 FACTISQUE LAUDANDIS, ET ÆQVIS
 ADIICERE INGENIIS HONORES.

*M. Thomas Sagittarius P. L. Cæs. &
 Græca Ling. Prof. P. in Acad.
 Ienensi.*

X.

L Aus Summo: Tandem emicnere cacumina montis
 Aonij in patrio, MUSA COBURGA, solo.
 Tandem nummosi venit hora & meta laboris,
 Aerar1 moles iussa valere venit.
 Et lapis & lignum coaptari cessat ab armis:
 Tandem, laus Summo, STAT SCHOLA, SPESQUE
 Vox erat hæc vulgi: hoc opus haut ex pulvere furget, (nova.
 Nil erit; ante ortum concidet istud opus.
 Fama sinistra (malum) fuge; STAT Schola, STABIT in ævum,
 Ni, ruet hæc unquam, cœlitus alta ruant.
 Culta domus, permagna domus, domus amplaq; honore,
 Claret imaginibus parjete picta domus.

Multo-

Multorum nostra dignum regione LEVAMEN,
Vndiq; magnificis dotibus aucta domus.
Pro miris, CASIMIRE, decet quid reddere donis;
Mirus enim in patriam rarus & hic amor est:
Nil, factum quod opus, TE non fecisse fatemur,
Pro tantis curis quid CASIMIRE decet?
Laus CASIMIRE TIBI; TIBI Gratia; Gloria surgat
Magna tui, Princeps inclyte, surgat honos.
STAT Schola per pura, Carolina lege recepta
Anno ter decimo, religionis opus,
Quam LIBER enodat sano, CONCORDIA, sensu,
Dictus ab ORDINIBUS; QVEM Deus ipse probat.
Floreat istud opus; namq; est habitatio IOVÆ
Sacra Triunius; frugifer hortus erit.
GYMNASIUM CASIMIRIANUM quod nomine di-
Autoris referens nomina CELSA sui. (Etum,
Autor ut HIC bonus est, sic non bonus absit in illo:
Doctor & Auditor cesset adesse piger.
Floreat istud opus; floreant cuncta COBURGI
Hoc stante: hic DEVS est: plaudite cuncta cohors.
Vive diu, CASIMIRE, diu maneatq; superstes:
Gymnasij fuges Gymnasiarcha metas.
Floreat istud opus, florescat cætus in illo,
Donec ad æternam detur adire Scholam.

M. Caspar Lieb Ecclesie
Coburg, Diaconus.

DE

DE PRAECIPUIS
QVIBVSDAM VRBIS COBUR-

CENSIS ORNAMENTIS; MAXIME AUTEM
Gymnasio Casimiriano, quod cæteris nu-
per accessi:

CARMEN

ANDREÆ HENÆI P. L.

*Pastoris Breitenaviensis in Franconia, & designati Pastoris
VVangenheimensis in Thuringia.*

Q Vando COBURGIACAM veni novus hospes in ur-
Lustrandæq; eius magna cupido fuit; (bem,
Vidi multa satis, quæ scribi digna putantur
Carminibus Vatum, quos ibi Phœbus habet.
Quattuor ipse domos ô si tantummodo possem,
Dignæ ut sunt, numeris concelebrare meis!
Sed tentare licet. Defectum suppleat, illas
Qui præ me civis semper & hospes adit.

r.
Tem-
plum. P Rima domus TEMPLUM est sublime. Hanc incolit
Vnâ cum verâ RELIGIONE, DEUS. (ipse,
Eius in hac Verbum auditur cœleste: quiritat
Eius in hac illi credula turba domo.
Nominis hîc eius; hîc gloria numinis eius
Christicolæ gentis læta per ora volat.
Hîc miracula eius vario modulamine cantant
Cum senibus pueri, cum puerisq; senes.
Hîc DOMINI currûs sunt; hîc exercitus; hîc quæ
Exhorret Satanas illius arma micant.

Hac

Hac mihi in æde sua solamina blanda laborum
PRÆCONUM doctâ voce I E H O V A dedit.
Quæ dum jam memori mecum sub corde voluto,
Exsili migrat protinus inde dolor.
O Templum! ô Domini domus hospita! Relligionis
Sedes! ô verbi sacra cathedra sacri!
Quid tibi (namque juvat felicia quæq; precari)
Primùm ac præ reliquâ commoditate, precer?
Fallor? an ut possit te noscere ritè C O B U R G U M?
Sic etenim posthac, jam quod es, esse potes.

G L O R I A virtutum comes indefessa secundam
Occupat illarum, quas modò laudo, domum,
Nomine fortassis, rogitas? ita dico: sed à quo
Haut res ipsa, rei splendor & almus abest.
Nam quia S A X O N I Æ D U X C H R I S T I quærit hono-
Sinceræ curat relligionis opus: (rem:
Fert in honore, D E U S quos donis pluribus ornat,
Quâ sint cunq; quidem conditione, viros:
Virtutes amat, & qui sunt virtutis amantes:
Cæteraq; I L L U S T R I P R I N C I P E digna facit.
Conspicuos hinc non tantùm ipse meretur honores,
Magnorum Imperii pars quotacunq; Ducum:
Verùm magnificam simul I P S E M E T incolit arcem,
Ardua quæ jubari G L O R I A structa tuo est.
Nobilis, ut primùm cœpisti stare, fuisti;
Nobilius nostro tempore nomen habes.
At te nobilitent magis ac magis, O R O, deinceps
D u x virtute suâ; G L O R I A sole suo.

T E R T I A, præ reliquis mihi quæ placuere, domorum
CONSE tibi sacra est, & tibi sacra T H E M I S.

2.
Arx Du-
calis. Dte
Fürstliche
Ehren-
Burgk.

3.
Cancellaria.

Consilium magnis quoties de rebus habendum est

Hac consulta solet turba coire domo.

Nimirum alma Dice: Pietas gratissima coelo:

Veri Diva tenax: Et sine fraude Fides:

Candida Dexteritas: Prudentia gnara futuri:

Quæq; potest dulci fame Suada loqui.

His bene consultis, P R I N C E P S, populiq; suisq;

Qui bene prospiciat rebus, ubiq; videt.

Hac quoq; in æde Themis, trutinâ quæ judicat æquâ

Res hominum certum cuiq; tribunal habet.

Hinc illam metuit cane pejus & angue malignus;

Prosequitur verò debito amore pius.

Hinc ego dixi: Oculos vigiles auresq; patentes

Principis hæc nostri splendida tecta tenent.

Iustitiæ LIBER hîc; hîc LIBRA recumbit, & ENSIS,

Et quæ pro nervis plura habet alma Themis.

Illustret patriam domus hæc illustris amatam

Oro, consiliis judiciisq; suis!

4.
Curia Se-
natoria.

ET meritò. Te præcipuis quoq; CURIA scribo,

Quas laudo novus hâc hospes in urbe domos.

In te communis residet pia cura salutis,

Proq; quiete urbis, proq; salute LABOR.

Ad te quæcunq; est urbi querimonia fertur;

Civis & ante Ducem Te petit omnis opem.

Tu magno nostri curarum Principis aulam,

Quo modò cunq; potes fasce levare, levas.

Atq; ea quoad rectam legum expediantur amissim,

Et totâ nemo possit in orbe queri:

Conveniunt cunctis hîc in te pænè diebus

Consiliis gravium turba vocata Patrum.

Stipat

Stipat eos summi Reverentia Numinis, & quæ
Diva pari tribuit lance cuiq; suum.
Est comes his Gravitas, & amans gravitatis Honestas,
Est quoq; virtutum cætera turba comes.
Accedit R A T I O doctrinâ nixa potenti,
Rebus & in cunctis utilis, O R D O decens.
Talem si Patrum, quod jam facis antè, coronam
Ritè coles, perpes fama futura tua est.

T Alibus, at tacito tantum sub pectore, verbis Schola.
Laudabam ornatas quattuor hæc domos,
Iamq; S C H O L A M simili affari ratione volebam:
Urbis non minimum cum sit & illa decus.
Sic (bene si memini) nimirum. Hic hortus hic ille est
Urbs hæc jucundo quo modò flore viret.
Hic illæ crescunt positæ suo in ordine plantæ
Quæ jam dicta olim tecta superba colent.
Cumq; simul mecum nomen gentile moverem
Qui datus est pueris Gymnasiarcha, F A B R I;
Hic, dixi, fabrica est illorum docta virorum,
Qui fabricant animos arte decente rudes.
Concipere ut veræ pietatis vivida possint
Semina, in hoc vitæ vere rubente suæ.
Hic hic affabrè F A B E R ipse politior omni
Doctrinâ & studiis turba novena tuis,
Cum sociis operum, magno sudore, juventæ
Pectora præceptis expolit ipsa bonis.
Ut doctos etiam venturi temporis ætas
Urbis in his habeat mœnibus usq; viros.
Qui templis præsent, patriæ qui publica curent
Commoda, diversis ædificentq; modis.
Hoc majus longè est, quàm si Lypareius acri
Ferri duritiem Mulciber igne domat.

GYMNASIVM ILLVSTRE.

HÆc ubi sic mecum tacitâ tum mente movebam
Deludo & ludi flore COBURGA tui:
Magnis ecce recens constructam molibus ÆDEM
A sacra vidi non procul æde DEI.
Convertens oculos in eam; quisnam, inquo, tantus
Est dominus surgit cui modò tanta domus?
Quis sumptûs tantos terræ e magnatibus hujus,
SAXONIÆ excepto PRINCIPLE, ferre potest?
Et sanè (quippe ejusdem hîc insignia cerno)
Alterius non est, quàm DUCIS, istud opus.
Quos illud verò, & quales molitur ad usus?
Numne suum hic ponet fortè Tetrarcha larem.
Hæc ego dum miror, cum Musis illicò ibidem
Obvius hæc ad me cœpit APOLLO loqui.

APOLLO.

Haud tuate fallit sententia. Condidit istas
Aedes SAXONIÆ Dux illustrissimus; Is quî
EVVIDEKINDÆIS heroibus editus heros
Hoc ævo istius terræ moderatur habenas
Verùm non sibi, vel proprios duntaxat ad usus
Aut generis splendorem aut posteritatis amata
Commoda, ceu reliquas alibi quas erigit arces:
Sed MIHI, sed nostris hæc condidit atria MUSIS.

Cum multis etenim PRINCEPS illustris ab annis
Cognôrit, se non sibi met tantummodò natum,
Nec proprij ut querat solum compendia lucri
Venisse ad rerum istius regionis habenas:
Supremum esse Deum cœli terræq; Monarcham,
Et per eum mundi cunctos regnare Dynastas;

TOTUS

Totus in hoc primam est ad avorum exempla sacrum

Vt certam sub se nullo non tempore sedem

Religio teneat sincera: ea namq; quadrigis

Plenis ferre solet secum bona vera salutis.

Alteracura Ducis fuit huc adducere multa

Quos virtus simul & prestans doctrina politos

Constituit. Successit & hoc. Prudentibus ejus

Aula viris floret. Sunt hic enigmata Iuris

Qui norunt, hominumq; ideò dissolvere lites

Egregiè callent: Sunt qui feliciter artem

Exercent medicam, & multis sunt causa salutis:

Non desunt Vates felici carmine clari:

Vivunt hic cedro qui digna loquuntur: habentur

Hic qui dulcisoni cantus modulamine mulcent

Aethera: non nemo hic celsi laquearia caeli

Rimatur. Sunt hic alijs quos recta virorum

Doctorum censura suis quoq; caetibus addit.

At licet hisce satis Dux hoc se instruxerit aro:

Contentus nondum tamen est; majore Ducatum

Cura ornare suum ventura in saecula laborat,

Hac nempe aede novâ, quam nobis grandibus idem

Sumptibus huic Templo vicinam extruxit & aula.

Vtq; benigna Ducis tibi notior esse voluntas

Possit eamq; suo tu postmodo tempore laudes

Carmine, da patulas Musarum cantibus aures.

CALLIOPE.

FLORIDI dudum fuit instar horti

Ludus hic: nam quis neget hoc? Sed hujus

Commodo fermè, puto, singulari

Consitus urbis.

Illum

Illum odoratis decoravit olim
Flosculis multifariam LIBAVUS
Lauriger Vates medicaq; clarus
Doctor in arte.

Est in hoc ipso quoq; totus, unâ
Cum suis doctis operum Synergis
Iam FABER, pulchrè ut niteat per omnem
Hortus hic urbem.

Plantat ex nostris in eum rosetis
Quæ videt certò pueris futura
Vfui. Sed jam locus ejus haud est
Dicere laudes.

Hæc domus verò fabricata magno
Principis sumptu est, novus hortus ut sit
Quo frui possit simul omnis hujus
Ora Ducatus.

Hic enim felix seges optimarum
Artium crescet: studio irremisso
Hic Sacræ, Grae, Latinaq; linguae
Dona colentur.

Semen hic verbi DOMINI feretur
Largiter: sparget Themis alma flores
Hic suos: huc se celebres frequenter
Arte medendi

Conferent: Hic se dabit intueri
Rite natura ingeniosa nudam:
Hic suas gazas referet juventæ
Aurea virtus.

Hic Cabalinos scatebris liquores
Pluribus Musæ dabimus, Tenebris
Hic sibi longè penetrabile gratum
Innuba Pallas,

Huc

Huc apes ergò veluti Matinæ,
Ex locis multis celeri volatu
Artium ut carpat thyma grata, fundet
Gnava juventus.

C L I O.

IN tres præcipuè domus celebres
Suam distribuit I E H O V A gentem.
Illarum prior occupata tota est
Verbi munere publico docendi.
Secundam penes est apex & orbis
Hujus imperium. Suas, duabus
Sub his, tertia res procurat intus,
Et multo manuum labore victum
Pro se proq; suis parare tendit.

Istæ ut stare queant domus I E H O V A
Immotæ quoq; sæculis futuris,
Adversus Stygiæ cohortis astus
Expugnare quibus laborat illas:
In hac æde nova novi Lycæi
(Quod Scholis fit in omnibus piorum)
Ars magistra T R A B E S valentiores,
Et firmas benè fabricet C O L U M N A S.

Quis præconia digna corde & ore
Panget S A X O N I Æ Duci universo
Hac mundo ratione consulenti?

T H A L I A.

DAt hinc videndas litteris virorum
Illustrium, pictoris ars periti
I M A G I N E S. L U T H E R U S hic Theander:
Hic est M E L A N T H O N Teutonum magister

Æquo

A quo vocatus jure. R A M U S hic est
In artibus præcepta cujus omnis
Fermè juvenus jam dicata nobis
Gaudet sequi. Stant hìc vetustioris
Ævi, vides, doctissimi in quibusq;
Scientiis atq; artibus togatis,
Quos nominatim singulos referre
Quid est necessum? Præstat expedire
Qua mente S A X O D U X novæ benignus
Hujus Scholæ fundator hosce tales
• Huc jusserit pingi viros decenter.
Hoc scilicet factum. Quod & per illos,
Hic qui videntur, ritè liberales
Invenerint artes suum decorem,
Eaq; magno pòst labore eorum
Sint hoc in ævum traditæ supremum.

Hos intuens porrò virens juvenus
Frequentat has quæ diligenter ædes
Sic corde sæpe dicat. Hic aperta est
Magnâ Ducis de liberalitate
Cuiq; nostrum, S P I R I T U S sacrati
Tales viros quæ cudat OFFICINA.

E V T E R P E.

Q Vi spectat ædes proximus hic sacras,
Forum, atq; clarum nomine G L O R I Æ
Arcem, D u c i s magnâ arte factam
Angulus effigiem tenebit,
Auro & coruscant. Posteritas sequens
Ut certa semper sit, simul ac memor
Quis hujus fundator decori
Munificus fuerit Lycæi,

Idemq;

Idemq; Princeps qualia subditi
Sibi popelli commoda sedulo
Promoverit fundatione hac
Gymnasii studiis quibusq;
Florentis. Vfus restat imaginis
Et hic Ducalis. Officii sui
Vtrinq; debent admoneri
Discipuli simul & docentes.
Illam intuendo. Munificus jubet
Dux hinc doceri quæq; salubria
Iuventam ad hujus vitæ honores,
Perpetuamq; animæ salutem.
Ast illa præstò talia gnaviter
Addiscat. Hæc qui debita negliget
Præsentis hinc tanquam & videntis
Principis is metuat rigorem,

E R A T O.

E RGO SAXONIÆ Dux quoniam pius
Doctis usq; viris sic favet, ac domum
Hanc nobis gravibus sumptibus erigit
Contra Barbariem feram:
A nostris referat præmia cœtibus
Laudum. Semper erunt hinc celebres viri
I L L U M qui melicis carminibus suis
Astris suaviter inferant.
Ejus ceu proavi Saxonix Duces
Vivunt perpetuo nomine, pluribus
Doctorem historiis, inq; celebrium
Vatum præcipuè libris,
Quod nostris dederint hospitium choris
Nimirum in Philyres mœnibus arduis,

Arctoi vitreum flumen ad Albidos:

Salæ in valle Turingici,

Ac multis aliis Misnidos urbibus

Sic fama memori Dux celebrabitur

Qui nos hac recipit munificus domo

Post vitæ ultima funera.

P O L Y H Y M N I A

Q Vis sceptrâ sit gesturus hujus

Scholæ Ducalis olim,

Haud est meum referre certò

Iam nunc; diès eundem

Mox arbitror dabit. Quis autem

Futurus ille cunq; est

Hunc gratulando me juvabit

His occupare verbis.

Salve novi præclare Iudi

Rector. Vides ut unum

In te suos convertat oculos

Cum civitate PRINCEPS;

Imò omnis hæc vicina tellus,

Quam SAXO Dux gubernat?

Qualem tibi commendat hortum!

Quam tradit officinam!

Quàm flosculos habes virentes,

Quos irriges decenter.

Quàm truge cum multâ polire,

Talem potes juventam.

Quanto vicissim cum periculo

Tu negligas eandem!

Quod ergò te decet, fidei

Curâ memento præstes

Si

Si gratus haud satis sit orbis
Tuae fidelitati;
Tibi futurus ampla merces
Ter maximus I E H O V A est.

TERPSICHORE.

MENS nota P R I N C I P I S: placet
Nobis locus pulcherrimus:
Rector futurus commodus
Quid amplius fari queam?

Iuventa dives ingen
Bonitate sit; sit obsequens:
Precor Scholæ fidelibus
Simul Synergis omnibus.

Sit grata; tales ac domi
Habeat parentes; optimi
Domi forisq; crebra det
Documenta profectus sui.

Sic sic, putabo, maximus
Aliâs labor, remissior
Latuq; fiet gratior
Quæscunq; præceptoribus.

MELPOMENE.

SIT eis quibus illa iuventam
Dabitur pia cura regundæ
(Precor hoc ego) tempore nullo
Mens non pertasa laborum.

Hominum nil monstra ea curent
Quibus est mos atq; voluptas

Centum vix asse liceri
Præceptores puerorum,
Gravis in tenui labor ille est
Equidem; quis enim negat illud?
Tenuis non gloria verum
Nec commoda parva sequentur.

Reputent secum esse I E H O V A M
Qui ad justam appendere lancem
Norit cuiusq; labores,
Dare dignaq; præmia rectis.

V R A N I E.

Migret huc ætate florens
Integrâ juventa. Namq;
Ludus hic viris politis
Optimisq; disciplinis
Luculenter instruetur
Liberalitate magnâ
Saxonum Ducis benigni,
Cæteras Scholas ut inter
Teutonum quæ sunt in oris
Gemma ceu quædam enitescat.
Quippe non duntaxat artes
Liberales atque linguæ
Hac in æde diligenter
A viris pereruditis
Excolentur, ut juventæ
Notior compendiosa
Sit via illa, quâ decenter
Possit hoc in orbe ad altum
Culmen evolare honorum:
Sed simul cum fruge multâ

Hic

Hic iuventa deprehendet
Quâ viâ venire possit
Ad beatitatis ipsam
Regiam, ac veram salutem,
Quo piorum cætus omnis
Mente corporisq; totis
Viribus (sic namq; debet)
Nititur, venire tandem.

Hæc de Gymnasio illustri referabat Apollo;
Hæc Musas memini tum cecinisse mihi.

Tempore, ad illa, isto quo res effecta, quid ipse

De verbis addam porro referre meis?

Præter vota nihil de corde profecta. IEHOVA

Omnis qui solus fons & origo boni est,

Hoc, quod cæpit, opus confirmet, & hostis ab ausis

Tartarei dextrâ muniat usq; suâ.

Temporis accessu magis ac magis ampliet illud:

Addat ad illius quod videt esse decus.

Sit, quod Musarum mihi maxima dixit, ad instar

Horti propter aquas fertilis, ista domus.

Sint qui vera serant multumq; salubria in illa,

Sit qui suscipiat talia pinguis ager.

Sed quid ego repeto Musarum vota mearum,

Quæ pondus certò credo habitura suum?

Nec nos aversâ pro FUNDATORE Lycæi

Istius orantes negliget aure Deus.

Gymna-

Hic

XII.

Gymnasium Antiochus Rex sancta struxit in Vrbe,
 Et noster Princeps struxit in Vrbe sua.
 Illuc Gymnastæ Bacchi Venerisq; ruebant,
 Nil curans verum turba profana Deum.
 Ast hîc convenient D O M I N I qui discere Legem,
 Artes & linguas discere quiq; volunt.
 Si quis Pieriam circumspicit, ac Helicon,
 Fonte Caballino vultq; levare sitim,
 Bœotos adeat crassos, Turcasq; salutet,
 Et Mufas quærat saxa per, & salebras.
 Non Helicon, non hîc Musarum ductor Apollo,
 Non hîc Pegasei fontis habentur aquæ,
 Hîc est mons Zijon, hîc & fons Israëlis
 Vivas perpetuo gurgite fundit aquas,
 Per quas imbibitur Sapientia vera, fidesq;
 Credentem Cœli quæ super astra locat.
 Hîc est, qui salvet, vitæ Dux, Christus Iesus,
 Spiritus hîc sanctus pectora sanctificat.
 Tu Pater omnipotens, cum Nato, & Flamine sacro,
 Perpetuò noster Gymnasiarcha mane,
 Doctores pariter tu, Discipulosq; gubernas,
 Facq; sit ut Verbi lectio pura tui.
 Hîc nemo liquidis immittat fontibus Apros,
 Nec Christum argutus pellat Aristoteles,
 Non Thomas, non qui falsò se nomine Iesu
 Venditat, aut Doctor vafra Geneva tuus.
 Conserve etiam incolumem, tuearis, & ornes,
 Extollas, firmes, multiplicesq; Ducem
 Saxonix, hoc magnis qui suntibus ædificavit,
 Et sustentabit nobile Gymnasium.

M. Iohannes Faber Rodachensis.

Arguit

XIII.

Arguit ignivomas volitans super aethera flammæ
Fumus: & evincit splendor adesse faces:
Pectora sermo probat: si justus, justa tuetur,
Sin malus est, cæco flagrat amore mali:
Num bona, num mala sit, num fertilis, ane maligna
Arboris ex fructu noscitur ipse decor?
Haud aliter factis constat, quid corda revolvant,
Ausisq; egregijs mens generosa patet.
Ergò Coburgiæ quod Princeps Magnus in oris
Sumptibus illustrem fecit uterq; Scholam:
Comprobat hoc animum verâ pietate paratum,
Quiq; fide purâ & religionem micet.
Scit bene: cælestis quod sint habitacula Patris
Ludi, quos vigili Christus amore fovet.
Scit bene: quod pietas, virtusq; paretur in istis,
Hæc placet ipsa foro, sed placet illa polo.
Scit bene: quod doceant pia pulpita gnæviter artes,
Et linguas varias, optima dona Dei.
Scit bene: de ludis tanquam de vertice Phæbi
Promanet terris hisce quòd omne bonum.
Spiritus ut vitæ, vigor ut defertur ad artus
Humanos, venis devehiturq; cavis:
Haud secus illustris Schola confert structa Coburgi:
Aedes in sacras religionis opus.
Iustitiâq; forum, gentesq; tenere superbas
Et pacis leges junâq; ferre docet.
Quot latera, & lapides domus hæc & tecta Lycei
Continet illustris: tot bona mille precor.

Quæss

*Quo is AVLAE, atq; SCHOLA pura bonitate quotannis
Condecorare velit singula membra DEVS.*

*Sic DVCIS atq; DEI nomen laudesq; virescunt
Semper, & eternâ prosperitate vigent.*

M. Immanuel Hasius Aumenfis,
Scholæ apud Ienenses Senatoriæ
Rector.

XIV.

*Sic te dia benignitas,
Sic temet placidi dextera Numinis,
Musarumq; regat Pater,
Spesq; & vota bonos ducat ad exitus,
Cætus, qui tibi creditas
Debes Literulas innocuas, piam
Verbi salvifici & Fidem,
Oris magnanimæ Francidos inclytis:
Tradas incolumes precor,
Et serves animæ dimidium piæ.
Illis verus amor Dei,
Et mitis pietas pectora condidit,
Qui dudum, miserabile,
Languentem exsiliis, sortis & aspera
Quassam turbine, suscipis
Clemens hospitibus Eusebien novis.
Illam perpete gloriâ
Nullo clausa ferent secula termino,
Qui tam splendida culmina
Struxit magnificis sumtibus ædium,*

Doctis

*Doctis tecta Sororibus,
Exoptata bonis otia literis.*

**O GERMANA POTENTIUM.
MAIORUM SOBOLES, didita posteris**

*Quorum gloria seculis,
Immunis senii, perpetuum nequit
Condi nube silentii,*

PRINCEPS, SAXONICIS edite REBUS!

*O mitis PATRIÆ PATER!
Magnum presidium & dulce decus tuis!
Cedant cuncta tibi bene.*

**SUMMUS REX HOMINUM, res hominum sue
Versans arbitrio, tibi**

Clemens vota bono prosperet exitus:

*Det, spe plura feras tua,
Optatis superans gaudia fructibus.
Nectat secula seculis*

Aevo firma manens invariabili

MUSIS structa DOMUS PIIS.

Sedem RELIGIO figat ibi suam,

Cultrix integra Numinis:

Illam LITERULÆ suspiciant BONÆ

Absint lubrica dogmata,

Quorum corda fugit candida veritas:

Et deliria subdola,

Qua vanæ ambigam mente coquunt fidem:

Absint perfida pectora,

Quorum mens, gelida livida toxico

Cacis imminet ictibus,

At vox blanditiis mollibus affluit.

Absint tristia nubila,

Vesana & statuat Nequitia modum

RERUM MAXIMUS ARBITER!
Gensq; insana minis se viat irritis.
Ab, PAX aurea, PAX Pia
Adsit, nec trepido nos fugiat pede!
At te, MAXIME PRINCIPUM,
Tantis pro meritis prosperitas beet
Incorrupta molestiis:
Et vitam vegetis viribus asserat,
VITÆ TEMPORA PORRIGENS,
In mortem celeres ne properent dies.

Humilimæ subjectionis & boni
omnis ergò F.

M. Zacharias Scheffer Cygneus Megalb.
in illustri Gymnasio Casimiriano
Philosophiæ P.

XV.

ET si fors Musas exercet iniqua misellas,
Dulcis & illarum passim submersa per orbem
Fama latet, dum thesauros sibi maxima quærit
Pars hominum, quærit census, Helicone relicto.
Mente tamen quorum melior sententia surgit,
Iudiciuinq; ferunt sanum, nec vana tuentur,
Musarum his animo nunquam pia cura recedit:
Pierios cætus sed complectuntur amore,
Illos qua possunt ratione juvare, juvantes.
Laudibus Alphonsus celebris: Carolusq; Monarcha,
Quem res gestæ olim Magnum fecere vocandum,
Clarus honore nitet, pulchras quòd Apollinis artes
Foverit, atq; viros doctos adamaverit, amplis

Laudi-

Laudibus Omnipotentis ut inserviret, & artes
Ingenuas ad posteritatem mitteret omnem.
Non aliam ob causam, quæ cernis, splendida tecta,
Condita mira arte, & variis ornata figuris:
Quæ vel Pyramides olim alta ad sydera ductas,
Eleo vel templa Iovi sacra, vincere possent,
Extracta esse putes, & prædita dotibus amplis;
Quàm sacri ut cultus omnes serventur in annos.
Mœnia cœrulei moderantis ut aurea Cœli,
Illustretur honos; dulces foveantur & artes,
Vitæ quæ nervi existunt, fontesq; bonorum,
Equibus utilitas vitæ fluit, & decus omne.
Principis hinc ergò laus Illustrissimi, honorq;
Semper erit, donec fulgebunt sydera cœlo,
Aëre donec aves volitant; natat æquore piscis.
Namq; polo veluti micat aureus hesperus alto,
Præ reliquis stellis: sic sacrum splendet in orbe
Hoc opus inter res alias, & fortia facta,
Hisce bonis autem fruerè ô studiosa juvenus,
Semper inoblita ut repetas hæc munera mente:
Atq; voca in tua vota DEUM, Illustrissimus ut Dux
Exigat innumeros annos & secula felix.

*M. Iohannes Dresserus Scholæ Coburg.
Collaborator.*

XVI.

*Votum pro novo Gymnasio CASI-
MIRIANO Coburgensi.*

O DEUS cœlis residens in altis,
Cuncta qui nutu regis & tueris,
Te preces nostras petimus benigno
Suscipe vultu,

Sint

Sint Tibi grates, D E U S a sine, semper:
Nam Scholas servas; rabiem retundis
Impii coetus; pia das sereno

Dogmata verbo.

Ecce IOHANNES CASIMIRUS ille
SAXONUM PRINCEPS meritò per oras;
Qui bonus, prudens, pius est, benignus,

Iustus & æquus;

Denuò struxit nova nunc Lycea;
Artibus claris vigeant in ævum:
Hinc Pater PRINCEPS patriæ vocatur

Tempore cuncto.

Is D E O servit; teneram juventam
Qui fovet, nutrit, docet, & gubernat:
Illius nam qui facit hoc manebit

Fama superstes.

Hunc Patrem verè, D E U S ô benigne,
Protegens serva; procul hinc ab arce
Omne quod nobis nocet; & repelle

Dogmata falsa.

Hanc Scholam serva; rege Tu labores:
Vt Tuum Nomen celebretur alium:
Ne lapi diri veniant vorantes

Dogmata vera,

Vivat Hic PRINCEPS, videatq; Natos:
Vivat ERNESTUS quoq; secla multa:
SAXONUM stirps hæc vigeatq; tota

Omne per ævum.

Humilima subiectionis ergò fecit

Iohannes Hoffer
Coburg.

A D

AD DEI OPTIMI MAXIMI CREATORIS,
ET FILII EIVS IESV CHRISTI, DOMINI
ET SALVATORIS, ET SPIRITVS SANCTI
SANCTIFICATORIS ET CONSOLATORIS
NOSTRI GLORIAM,

DEI EIVSDEM GRATIA
IOHANNES CASIMIRVS, DVX SAXONIAE,
COMES PROVINCIALIS THVRINGIAE,
MARCHIO MISNIAE, &c.

ET PROPRIA PIETATE, AC BENIGNA ER-
GA SVBDITOS AFFECTIONE, ET AVI AC
MAIORVM SVORVM LAVDATISSIMORVM
EXEMPLO MOTVS,

GYMNASIVM HOC, VERÆ, ET IN VERBO
DEI FVNDATÆ RELIGIONIS TEMPLVM,

VIRTVTVM, ARTIVM LIBERALIVM, ET
LINGVARVM CARDINALIVM OFFICINAM
AC DOMICILIVM,

ECCLESIAE AC REIPUBLICÆ SEMINARIVM,
PRÆSIDIVM, AC ORNAMENTVM,

EXTRVXIT, INSTITVIT, DOTAVIT, EOQVE
FRANCONIAM DECORAVIT,

ANNO POST NATIVITATEM CHRISTI.

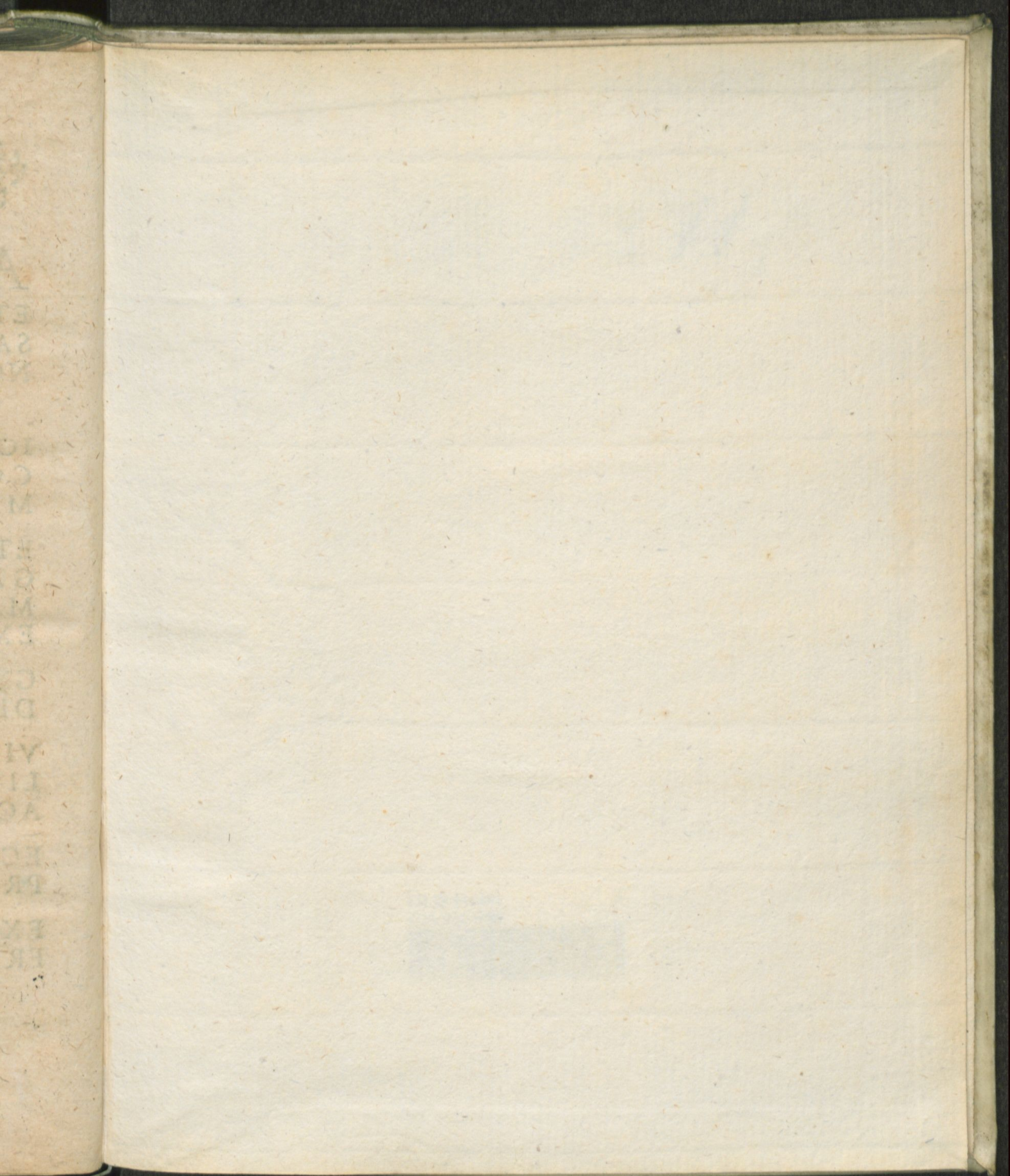
M D C I V.

SACRATA
A. D. DEI OMNIPOTENTIS PATRIS
ET FILII ET SPIRITUS
SANCTI SACRAMENTUM
SACRIFICATIO ET COMMUNIO
VOSTRE GLORIE
DEUS PATRIS OMNIPOTENS
IOHANNES CASIMIRUS DUX SAXONIAE
COMES PROVINCIARUM THURINGIAE
MARCHIO MISSIS
ET PROPTER HONORABLEM BENIGNAM ER
GA SYMBIOSI AFFECTIONE ET AVI AC
MAIOREM SUORUM LANDATIS MEMORIAM
EXEMPLE NOTAE
CASAQUE HOC VERE ET IN VERBO
DEI TRONATE SACRAMENTUM FIAT
VIRTUTUM ARTIVM LIBERIVM ET
LIVORVM CARDINALIVM OFFICIAM
AC DOMICILIVM
ECCLESIA AC BENEFICIA SEMINARIUM
PRAEIDIUM AC ORNAMENTVM
EXTREMITATE INSTAVIT DOTAVIT BOOYE
FRANCOGALLIA DECORAVIT
ANNO POST NATALE DOMINI CHRISTI
M D C L V

2/2
H. 2274

ULB Halle 3
004 950 658

VD 77

M

Carminag
 A
 ILLUS
 MUM C
 MVMQVE PR
 DOMINUM, D. IO
 RUM, DUCEM SA
 vium Thuringiæ, Ma
 Principem opt
 tiffi
 MVNIFICE
 FVNDATOREM IL
 sii Casimiriani Sa
 burgi feliciter apertum
 M.
 Submissæ
 Debitæ gr
 Humilima
 C O B
 Typis Ducalibus, per

